

Aritmeetika vihk.

IV kl.

Ellen Rosenberg.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM 32. lk
FOND K 45709-9

Kirjutada alljärgnevatele kümnendarvudel ja täisarvudele paremalt poolt nullid juure: esimeses reas 1 null, teises - 2 nulli, kolmandas - 3 nulli. Seletada, kas ja kuidas muutusi täisarvud ja kümnendmurrud!

3; 5; 8; 12; 0,3; 0,5; 0,8; 0,12.

30; 50; 80; 120; 0,30; 0,50; 0,80; 0,120;

2; 7; 25; 37; 0,2; 0,4; 0,25; 0,37;

200; 700; 2500; 3700; 0,200; 0,700; 0,2500; 0,3700.

1; 4; 18; 45; 0,1; 0,4; 0,18; 0,45;

1000; 4000; 18000; 45000; 0,1000; 0,4000; 0,18000;

0,45000;

Täisarvud suurenesid, kümnendmurrud ei muutunud.

Kümnendmurdude samanimelisteks tegemine.

0,2; 0,60075; ~~0,700~~

0,20000; 0,60075.

Murdude lihtendamise

0,700; 0,7;

Ülesanne № 660.

Krustutada alljärgnevatel täisarvudel ja kümnend-
murdudel nullid paremalt poolt maha; esimeses
reas 1 null, teises-2 nulli, kolmandas-3 nulli. Sele-
tada, kas ja kuidas muutesid selle läbi täisarvud
ja kümnendmurrud!

$$1 \left\{ \begin{array}{l} 20; \quad 120; \quad 400; \quad 0,50; \quad 0,300; \quad 0,750. \\ 2; \quad 12; \quad 40; \quad 0,5; \quad 0,30; \quad 0,75. \end{array} \right.$$

$$2. \left\{ \begin{array}{l} 100; \quad 600; \quad 7000; \quad 0,200; \quad 0,400; \quad 0,5000. \\ 1; \quad 6; \quad 70; \quad 0,2; \quad 0,4; \quad 0,50. \end{array} \right.$$

$$3. \left\{ \begin{array}{l} 3000; \quad 50000; \quad 0,6000; \quad 0,80000; \\ 3; \quad 50; \quad 0,6; \quad 0,80. \end{array} \right.$$

Täisarvud vähenesid, - murrud jäid muutmata.

Ülesanne № 662.

Kõiksugused alljärgnevatest murdudest on sama-
nimelised.

$$\underline{0,5}; \quad \underline{\underline{0,54}}; \quad \underline{\underline{0,375}}; \quad \underline{0,8}; \quad \underline{\underline{0,96}}; \quad \underline{\underline{0,003}};$$

Ülesanne № 663.

✓ Miisuguseid rünnendmurde nimetarse samanimelisteks?

Miisuguseid rünnendmurde nimetarse samanimelisteks, millel ühepalju rohti paremal pool on.

Ülesanne № 664.

Leida allantud murdlude hulgast samanimelised ja kirjutada neid hõllasse!

0,7; 0,032; 0,65; 0,4025; 0,775; 0,2; 0,45002; 0,005;
0,48; 0,00455; 0,9; 0,2002; 0,01015; 0,06; 0,0001;

0,7. 0,65. 0,032. 0,4025. 0,75002.

0,2. 0,48. 0,775. 0,2002. 0,00455.

0,9. 0,06. 0,005. 0,0001. 0,01015.

Ülesanne № 665.

Kirjutada alljärgnevad murrid hõllasse ja teha neid samanimelisteks!

0,2; 0,65; 0,405; 0,9002; 0,25; 0,004; 0,0102;

0,60075; 0,1; 0,705; 0,3245; 0,725;

0,20000.

Ülesanne № 666.

0,65000.

Teletada aj. mis tuli selleks teha, et

0,40500.

Kümnenndmurde samanimelisteks teha?

0,90020.

Selleks tuleb kümnenndmurrude paremalt

0,25000.

poolt nulle juure kirjutada.

0,00400.

b.) Mis põhjusel võib kümnenndmur-

0,01020.

rude paremalt poolt üks või kuni

0,60075.

palju nulle juure kirjutada?

0,10000.

Kümnenndmurd ei muutu, ja sel ^{nulide tahajut-} ^{amisega}

0,70500.

põhjusel võib seda teha.

0,32450.

" Ülesanne № 667.

0,72500.

Missugune allantud viiest kümnennd-
murrust on kõige lühem (—) pikem(—). Kas mõnda saab lühendada ^(—) ja kuidas
seda teha?0,4; 0,54; 0,900; 0,1002; 0,25000;Kümnenndmurde saab nii lühendada, et nullid
maha tõmbame.

0,900 = 0,9; 0,25000 = 0,25.

Ülesanne № 668.

Teletada: a) mis suguseid kümnendmurde saab lühendada. Neid kümnendmurde, mis nulliga lõpe-
vael. b) Kuidas lühendada kümnendmurde? Küm-
nend murde saab nii lühendada, et nullid maha
tõmbame. c) Mis õigusega võib nullid maha
rustutada. Selle õigusega, et kümnendmurd pe-
remalt poolt koma mahatõmmatud nullid kümnend-
murdu ei suurenda, ja kümnendmurd ei vähene.

Ülesanne № 669.

Lühendada alljärgnevad kümnendmurrud:

$0,3\cancel{00}$; $= 0,3$. $0,27\cancel{000}$; $= 0,27$. $0,005\cancel{0}$; $= 0,005$; $0,7\cancel{00}$
 $= 0,7$. $0,007$; $= 0,007$; $0,0004\cancel{00}$ $= 0,0004$; $0,125\cancel{000}$
 $= 0,125$; $0,00125$; $= 0,00125$; $0,00001\cancel{0}$ $= 0,00001$; $0,5\cancel{0}$
 $= 0,5$; $0,05$ $= 0,05$; $0,1\cancel{000}$ $= 0,1$; $0,202\cancel{0}$ $= 0,202$;
 $0,005\cancel{00}$ $= 0,005$.

27. III 24.

Ülesanne № 670.

Teletada: a) missugune allantud kümnend-
murdedest on väärtuse poolest kõige suurem (-)?
kõige vähem (=)? Kohtade arvu poolest suurem(?)?
vähem(?)? Millest ei ripu kümnendmuru väärtus?

6
0,5; 0,45325; 0,0052645;

0,5; 0,45325; 0,0052645;

Kümnennumru väärtus ei ripu kohtade arvust.

Ülesanne № 671.

Kirjutada alljärgnevad kümnennumrud, suuruse järel ühte kōõlasse, suuremaga alates!

0,5 0,8. 0,469.

~~0,8~~ 0,5 0,051.

0,85. 0,009.

0,51. 0,4752

0,48. 0,0048.

0,48

0,05.

0,485.

0,445.

0,469.

Ülesanne № 672.

Kirjutada alljärgnevad kümnendarvud, suuremaga alates, väärtuse järele ritta!

121, 010;

121, 005;

120, 65;

120, 57;

65, 876;

65, 875;

39, 01;

30, 011;

38, 8;

38, 08;

38, 19.

Ülesanne № 673.

a) Kirjutada igale allantud kümnendarvule sama arv neli korda alla, b.) tõsta esimesis allakirjutatud arvus koma ühe koha võrra paremale poole, teises arvus- 2, kolmandas- 3 ja neljandas- 4 koha võrra paremale poole.

<u>IV.</u>	<u>V.</u>	<u>I.</u>	<u>II.</u>	<u>III.</u>
0,000005.	4,5.	3,1025;	2,365.	0,45002.
00,00005.	45.	31,025;	23,65.	04,5002.
00,00005.	450.	310,25.	236,5.	045,002.
0000,005.	4500.	3102,5.	2365.	0450,02.
00000,05.	45000.	31025.	23650.	04500,2.

Ülesanne № 674.

a) Kuidas muutusid kümnendarvud kui koma paremale poole tõstime: a) ühe koha võrra? Siis suurenesid kümnendarvud kümme korda. b) kahe koha võrra? Siis suurenesid need 100 korda. c) kolme koha võrra? Siis suurenesid need 1000 korda. d) nelja koha võrra? Siis suurenesid need 10 000 korda.

Ülesanne № 675

Mis vaja teha kümnendarvu komaga, et kümnendarv suureneks? a) 10 korda? Koma tuleb tõsta paremale poole ühe koha võrra. b) 100 korda? Siis tuleb koma tõsta paremale poole kahe koha võrra. c) 1000 korda? Koma tuleb tõsta 3 koha võrra paremale poole tõsta.

Ülesanne № 6 76.

Suurendada alljärgnevat kümme korda -
vrd a) 10, b) 100, c) 1000, d) 10000 korda!

4,3252.

pole suurend.	4,3252.	4,0428.	0,5008.
10 krd.	15,252.	40,428.	05,008.
100 krd.	152,52.	404,28.	050,08.
1000 krd.	1525,2.	4042,8.	0500,8.
10000 krd.	15252.	40428.	05008.

pole suurend.	0,9237.	0,005.	0,0048.
10 krd.	09,237.	00,05.	00,048.
100 krd.	092,37.	000,5.	000,48.
1000 krd.	0923,7.	0005.	0004,8.
10000 krd.	09237.	00050.	00048.

pole suurend.	0,65.	12,2.	0,909;	5,3.
10 krd.	06,5.	122.	09,09.	53.
100 krd.	065.	1220.	090,9.	530.
1000 krd.	0650.	12200.	0909.	5300.
10000 krd.	06500.	122000.	09090.	53000.

Ülesanne № 677.

Kirjutada igale allantud kümnendarvule sama arv 4 korda alla! a) tõsta koma paremale poole esimeses allakirjutatud arvus ~~10~~ ühe koha võrra, teises arvus - 2, kolmandas - 3, neljandas nelja koha võrra.

<u>I.</u>	<u>II.</u>	<u>III.</u>	<u>IV.</u>
2000,3.	1245,5.	6004,25.	4048,02.
200,03.	124,55.	600,425.	404,802.
20,003.	12,455.	60,0425.	40,4802.
3,0003	1,2455.	6,00425.	4,04802
0,30003.	0,12455.	0,600425.	0,404802.

V.
 100000,2.
 10000,02.
 1000,002.
 100,0002.
 10,00002.

Ülesanne № 678.

Kuidas muutusid kümnendarvud, kui koma paremale poole tõstisime:
 a) 1 koha võrra? Kümnendarvud vähenesid siis 10 korda. b) 2 koha võrra? Kümnendarvud vähenesid 100 korda. c) kolme koha võrra? Kümnendarvud vähenesid 1000 korda. d) nelja koha võrra? Vähenesid 10000 korda.

Ülesanne № 679.

Mis teha kümmandarvu kummaga, et arv ~~arv~~
väheneks 10 korda? Koma tuleb ühe koha võrra
pahemale poole tõsta. 100 korda? Koma tuleb
kahe koha võrra pahemale poole tõsta. 1000 kor-
da? Koma tuleb kolme koha võrra pahemale poole
tõsta.

Ülesanne № 680.

Vähendada alljärgnevad kümmandarvud, a) 10 kor-
da, b) 100 korda, c) 1000 korda, d) 10000 korda.

5000,45.	4500,3.	12545,1.	50300,125.
500,045.	450,03.	1254,51.	5030,0125.
50,0045.	45,003.	125,451.	503,00125.
5,00045.	4,5003.	12,5451.	50,300125.
0,500045.	0,45003.	1,25451.	5,0300125.

1120,5.	130000,345.	1000000,7.	450022,12.
112,05.	13000,0345.	100000,07.	45002,2512.
11,205.	1300,00345.	100000,07.	4500,22512.
1,1205.	130,000345.	10000,007.	450,22512.
0,11205.	13,0000345.	100,00007.	45,022512.

Ülesanne № 681.

Kirjutada alljärgnevad häälitsid murruksüm-
mendmurdudeks.

$$\frac{1}{2} = 0,5; \quad \frac{1}{4} = 0,25; \quad \frac{3}{4} = 0,75; \quad \frac{1}{5} = 0,2; \quad \frac{2}{10} = 0,2;$$

$$\frac{7}{10} = 0,7; \quad \frac{1}{25} = 0,04$$

24. III. 24.

Ülesanne № 682.

Lüta kümnendarvud!

$$\begin{array}{r} + 0,75 \\ 328,3 \\ \hline 329,05 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 0,75 \\ 37,005 \\ \hline 55,545 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 18,57 \\ 202,4003 \\ \hline 202,5003 \end{array} \quad + 0,1$$

$$\begin{array}{r} + 52365,401 \\ 0,00048 \\ \hline 52365,40148 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 6,20345 \\ 4,5 \\ \hline 10,40345 \\ 18,07 \\ \hline 28,47345 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 3,072 \\ 8,2 \\ \hline 900,0008 \\ 911,2728 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 28,02 \\ 119,0854 \\ \hline 101,109 \\ 248,2144 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 304,1235 \\ 4,196 \\ \hline 3,000005 \\ 14,319505 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 99,098 \\ 1000,0001 \\ \hline 0,010109 \\ 1099,108209 \end{array}$$

Ülesanne № 684.

Leida arv, mis 0,805 ja 3000,2 summast 106,04089 suurem on!

I. Kui suur on 0,805 ja 3000,2 summa?

$$\begin{array}{r} + 0,805 \\ 3000,2 \\ \hline 3001,005. \end{array}$$

II. Kui suur on otsitav arv? #

$$\begin{array}{r} + 3001,005 \\ 106,04089 \\ \hline 3107,04589. \end{array}$$

Vastus: Otsitav arv on 3107,04589.

Ülesanne № 685.

Tühi vaat kaalus 35,625 kg.; vaati läns petrooliumi 154,6 kg.. Kui palju kaalus täis vaat?

I. Kui palju kaalus ^{täis} tühi vaat?

$$\begin{array}{r} + 35,625 \text{ kg.} \\ 154,6 \text{ " } \\ \hline 190,225 \text{ kg.} \end{array}$$

Vastus: Täis vaatkaalus 190,225 kg.

14
Ülesanne № 686.

Kui suur on E. talu krunt, kui tal on: põldu
25,3065 hektari, heinamaad 18,48 ha., karjamaad
ja metsa 15,0845 ha.?

I. Kui suur on E. talu krunt?

$$\begin{array}{r} + \quad \overset{1}{2}\overset{1}{5},\overset{1}{3}\overset{1}{0}\overset{1}{6}5 \text{ ha.} \\ 18,48 \quad " \\ \hline 15,0845 \quad " \\ \hline 59,1410 \text{ ha.} \end{array}$$

Vastus: E. talu krunt 59,1410 ha. suur.

"
Ülesanne № 687.

Leida viie arvu summa, kui teada on, et esimene
arv on 205,075, iga järgmine arv igast eelmisest
arvust 49,069 võrra suurem!

I. Kui suur on teine liidetav?

$$\begin{array}{r} + \quad \overset{1}{2}\overset{1}{0}\overset{1}{5},\overset{1}{0}\overset{1}{7}5. \\ \hline 49,069 \\ \hline 254,144. \end{array}$$

II. Kui suur on kolmas liidetav?

$$\begin{array}{r} + \quad \overset{1}{2}\overset{1}{5}4,\overset{1}{1}\overset{1}{4}4 \\ \hline 49,069 \\ \hline 433,213. \end{array}$$

4 III. Kui suur on neljas liidetav?

$$\begin{array}{r}
 \overset{1}{4} \overset{1}{3} \overset{1}{3}, \overset{1}{2} \overset{1}{1} \overset{1}{3}. \\
 + \quad \quad \quad \underline{49, 069.} \\
 482, 282.
 \end{array}$$

IV. Kui suur on viies liidetav?

$$\begin{array}{r}
 \overset{1}{4} \overset{1}{8} \overset{1}{2}, \overset{1}{2} \overset{1}{8} \overset{1}{2}. \\
 + \quad \quad \quad \underline{49, 069.} \\
 531, 351.
 \end{array}$$

V. Kui suur on viie arvu summa?

$$\begin{array}{r}
 \overset{2}{2} \overset{1}{0} \overset{1}{5}, \overset{2}{0} \overset{1}{4} \overset{2}{5}. \\
 + \quad \quad \quad \underline{254, 144.} \\
 433, 213. \\
 482, 282. \\
 \underline{531, 351.} \\
 1906, 065.
 \end{array}$$

Vastus: Viie arvu summa on 1906,065.

Ülesanne № 688.

Lüna liitis 0,4; 0,098 ja 0,43 ja sai 0,148. Kas on vastus õige? Kui ei, siis kus on viga? Kui palju on Lüna summa õigest summast vähem või suurem?

I. Kas on vastus õige?

$$\begin{array}{r}
 \overset{1}{0}, \overset{1}{4} \\
 0,098 \\
 + \quad \quad \quad \underline{0,43} \\
 1,228.
 \end{array}$$

II. Kus on viga?

Viga on selles, et $9+3$ ei ole mitte 14 vaid 12 ja $8+4$ on 12, mitte 11, ja ühte ei ole mitte tervete kohale kirjutud, vaid ära jäetud.

$$\begin{array}{r} 0,8 \\ + 0,7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0 \\ 0,098 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,42 \\ 0,148 \end{array}$$

III. Kui palju on Liina summa õigest summast vähem?

$$\begin{array}{r} 1,228 \\ - \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,148 \\ \hline 1,360 \end{array}$$

$$1,08\# = 1,08$$

Vastus: Liina summa on 1,08 õigest summast vähem.

Ülesanne N° 689.

Lahutada kümnendmurrud:

$\begin{array}{r} 0,50 \\ - 0,45 \\ \hline 0,05 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,200 \\ - 0,125 \\ \hline 0,075 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,0500 \\ - 0,0448 \\ \hline 0,0052 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1,03 \\ - 0,75 \\ \hline 0,28 \end{array}$	$\begin{array}{r} 5,10 \\ - 3,15 \\ \hline 1,95 \end{array}$
--	---	--	--	--

$\begin{array}{r} 75,002 \\ - 36,2 \\ \hline 38,802 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,0050 \\ - 0,0005 \\ \hline 0,0045 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,010 \\ - 0,009 \\ \hline 0,001 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1000,000 \\ - 0,001 \\ \hline 999,999 \end{array}$
$\begin{array}{r} 1,00000 \\ - 0,12345 \\ \hline 0,87655 \end{array}$	$\begin{array}{r} 69,2000 \\ - 48,7425 \\ \hline 20,4575 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2,20 \\ - 1,12 \\ \hline 1,08 \end{array}$	$\begin{array}{r} 4012,3651 \\ - 916,4075 \\ \hline 3095,9576 \end{array}$
$\begin{array}{r} 0,1485 \\ - 0,08 \\ \hline 0,0685 \end{array}$	$\begin{array}{r} 305,000 \\ - 254,096 \\ \hline 50,904 \end{array}$	$\begin{array}{r} 64,0700 \\ - 8,0095 \\ \hline 56,0605 \end{array}$	

Ülesanne № 690.

Kuulas toimetada kümnenarve lahutamist?

Neid tuleb enne, (kui nad samanimelised ei ole)
samanimelisteks teha ja siis lahutada, nii et
kõmma on kõmma kohal.

Ülesanne № 692.

7 Kui kaupmees kauba 1435,5 marka eest ära
müüs, saita 518,5 marka kasu. Kui suur on
kauba oma hind?

I. Kui suur on kauba oma hind?

$$\begin{array}{r} 1435,5 \\ - 518,5 \\ \hline 917,0 \text{ mark.} \end{array}$$

~~1435,5 mark.~~
~~518,5 "~~
~~917,0 mark. = 1453,0 mark.~~

Vastus: Kauba oma hind on 917 marka.

Ülesanne № 693.

Kolm venda seisis kaalul, kaal näitas 248,5 kg. Kui vanem vend maha astus, näitas kaal 182,72 kg. Kui noorem üksi kaalule jäi oli kaal 88,145 kg. Tasakaalus. Kui palju kaalusid keskmine ja vanem vend?

I. Kui palju kaalus vanem vend?

$$\begin{array}{r} 248,5 \text{ kg.} \\ - 182,72 \\ \hline = 65,78 \text{ kg.} \end{array}$$

II. Kui palju kaalus keskmine vend?

$$\begin{array}{r} 182,72 \text{ kg.} \\ - 88,145 \\ \hline 94,575 \end{array}$$

Vastus: Vanem vend kaalus 65,78 kg, noorem-
- 94,575 kg.

Ülesanne № 695.

Kui palju on arvude 0,15 ja 0,0015 summa nende vahest suurem?

I. Kui suur on arvude summa?

$$\begin{array}{r} + 0,15 \\ 0,0015 \\ \hline 0,1515. \end{array}$$

II Kui suur on vahe?

$$\begin{array}{r} - 0,1500 \\ 0,0015 \\ \hline 0,1485 \end{array}$$

III Kui suur on nende summa vahest suurem?

$$\begin{array}{r} - 0,1515 \\ 0,1485 \\ \hline 0,0030 \end{array}$$

Vastus: Arvude 0,15 ja 0,0015 summa on 0,003 võrra vahest suurem.

$$\begin{array}{r} 5400 : 18 \\ 54 \\ \hline " " \end{array} \quad \begin{array}{r} + 900 \text{ mk} \\ 1500 " \\ 3000 " \\ \hline 5400 \text{ mk} \end{array}$$

Ülesanne № 698.

I ja II arv summa on 0,165; II ja III summa 0,1515; teine arv üksi on 0,15. Kui suur on kolme arvu summa?

I. Kui suur on I arv? II. Kui suur on III arv?

$$\begin{array}{r} - 0,165 \\ 0,150 \\ \hline 0,015 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 0,1515 \\ 0,1500 \\ \hline 0,0015 \end{array}$$

iii) Kui suur on kolme arvu summa?

$$\begin{array}{r}
 + 0,015 \\
 0,15 \\
 \hline
 0,0015 \\
 \hline
 0,1665
 \end{array}$$

Vastus: Kui kolme arvu summa on 0,1665.

25. III. 24.

Ülesanne № 694.

Kaupmees sai vaguni suhkurt; vaguni brutokaal oli 16,738 tonni, tara - 3,36 tonni. Kui palju sai kaupmees suhkurt, kui vagunist poodi veoga 12 kg suhkurt ära pudenes?

I. Kui suur on netto kaal?

$$\begin{array}{r}
 - 16,738 \text{ t.} \\
 3,360 \text{ " } \\
 \hline
 13,378 \text{ t.}
 \end{array}$$

ii. Mitu kg. on 13,378 tonni?

$$13,378 \text{ tonni} \cdot 1000 = 13378 \text{ kg.}$$

iii. Kui palju sai kaupmees kg. suhkurt?

$$\begin{array}{r}
 - 13378 \text{ kg.} \\
 12 \text{ " } \\
 \hline
 13366 \text{ kg.}
 \end{array}$$

21
IV. Kui palju sai kaupmies tonnides suhkurt?

$$+ 325,8 \text{ kg.} : 1000$$

$$13366 \text{ kg.} : 1000 = 13,366 \text{ kg. (t)}$$

Vastus: Kaupmies sai 13,366 ~~kg~~ tonni suhkurt.

Ülesanne nr 696.

Ü. talul oli põldu, heina- ja karjamaad 48,45 ha.; omanik jättis enesele 8,25 ha. põldu ja 7,5 ha. heinamaad; muu andis rendile. Kui palju sai rentnik põldu kui ta 7,95 ha. heinamaad sai ja kui karjamaa 13,74 ha. ühisest tarvituseks jäi?

I. Kui palju põldu ja heinamaad oli peremehele?

$$\begin{array}{r} 48,45 \text{ ha.} \\ - 13,74 \text{ " } \\ \hline 34,71 \text{ ha.} \end{array}$$

II. Kui palju põldu ja heinamaad jättis ta omale?

$$\begin{array}{r} + 8,25 \text{ ha.} \\ 7,5 \text{ " } \\ \hline 15,75 \text{ ha.} \end{array}$$

III. Kui palju maad sai rentnik?

$$\begin{array}{r} * 34,71 \text{ ha.} \\ - 15,75 \text{ " } \\ \hline 18,96 \text{ ha.} \end{array}$$

IV Kui palju sai rentnik põldu?

$$\begin{array}{r} 18,96 \text{ ha.} \\ - 7,95 \text{ " } \\ \hline 11,01 \text{ ha.} \end{array}$$

Vastus: Rentnik sai 11,01 ha. põldu.

Ülesanne № 400.

Korrutades: 10, 100, 1000, 10000 korda 2,1045,
0,01025. 1000, 100000, 1000000 korda 1,000712.
100,0020304.

$$\begin{array}{r} 10 \cdot 2,1045 \\ \hline 21,0450 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100 \cdot 2,1045 \\ \hline 210,4500 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1000 \cdot 2,1045 \\ \hline 2104,5000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10000 \cdot 2,1045 \\ \hline 21045,0000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \cdot 0,01025 \\ \hline 0,10250 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100 \cdot 0,01025 \\ \hline 0,102500 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1000 \cdot 0,01025 \\ \hline 0,1025000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10000 \cdot 0,01025 \\ \hline 102,50000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1000 \cdot 1,000712 \\ \hline 1000,712000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100000 \cdot 1,000712 \\ \hline 100071,200000 \end{array}$$

$$100071,200000$$

$$\begin{array}{r} 1000000 \cdot 1,000712 \\ \hline 1000712,000000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1000. 100,00 20304 \\ \hline 10000 2,0304 \cancel{000} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100000. 100,00 20304 \\ \hline 1000000 203,04 \cancel{000000} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1000000. 100,00 20304 \\ \hline 10000000 20304 \cancel{000000} \end{array}$$

Ülesanne № 401.

Kuidas teineteist kümmeendatut korutamist, kui korutajaks on 10, 100, 1000, 10000 jne.

Sis tuleb korrutada tõsta paremale poole nümbrine ko-
ha võrra, kui mitunulli on korutajaks.

Ülesanne № 402.

1 kg. on 2,442 naela. Mitu naela on üks
sentner? 1 tonn?

I. Mitu naela on 1 sentner?

$$\begin{array}{r} 2,442 \text{ n.} \cdot 100 \\ \hline 244,200 \text{ n.} \end{array}$$

II. Mitu naela on 1 ~~sentner~~ tonn?

$$\begin{array}{r} 244,2 \text{ n.} \cdot 10 \\ \hline 2442,0 \text{ naela} \end{array}$$

Vastus: 1 sentner on 244,2 naela, 1 tonn - 244
naela.

Ülesanne № 403.

1 meetr³ on 0,102064 sülda³. Mitu sülda³ on
1 dkm³? 1 km³.

I. Mitu sülda³ on 1 dkm³?

$$0,102064 \text{ sülda}^3 \cdot 1000 = 0102,064000 \text{ sülda}^3$$

II. Mitu sülda³ on 1 km³?

$$102,064 \text{ sülda}^3 \cdot 1000 = 102064,000 \text{ sülda}^3.$$

Vastus: 1 dkm³ = 102,064 sülda³, 1 km³ = 102064

Ülesanne № 405.

Korutada!

$\begin{array}{r} 5.0,78 \\ 3,9\cancel{0} \end{array}$	$\begin{array}{r} 9.4,38 \\ 39,4\cancel{2} \end{array}$	$\begin{array}{r} 7.34,16 \\ 260,1\cancel{2} \end{array}$	$\begin{array}{r} 26.0,628 \\ 0468 \\ 1256 \\ \hline 13,328 \end{array}$
$\begin{array}{r} 84.2,95 \\ 2065 \\ \hline 2360 \\ 256,65 \end{array}$	$\begin{array}{r} 56.0,0094 \\ 06564 \\ \hline 00470 \\ \hline 005,264 \end{array}$		
$\begin{array}{r} 24.0,0105 \\ 00935 \\ \hline 002010 \\ \hline 002,0835 \end{array}$	$\begin{array}{r} 40.1,235 \\ 416,45\cancel{0} \end{array}$	$\begin{array}{r} 500.1,048 \\ 524,00\cancel{0} \end{array}$	
$\begin{array}{r} 6000.0,0815 \\ 489000\cancel{0} \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,48.216 \\ + 1728 \\ + 864 \\ \hline 10368 \end{array}$	$\begin{array}{r} 5,006.76 \\ + 30036 \\ \hline 35042 \\ \hline 380,456 \end{array}$	

$$\begin{array}{r} 0,3.0,68 \\ 204 \\ 000 \\ \hline 0,2,04 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,45.0,9 \\ 0405 \\ 000 \\ \hline 0,405. \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,18.0,87 \\ 1696 \\ 087 \\ 000 \\ \hline 0,1566 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,54.0,125 \\ 0500 \\ 0625 \\ \hline 0,06750 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7,4 \\ 0,54.2,143 \\ 8572 \\ 15001 \\ \hline 1,58582 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6,345.8,007 \\ 140035 \\ 156049 \\ 124021 \\ 48042 \\ \hline 51,044625. \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2,00.876,04225 \\ 1684280 \\ 401752 \\ 401752 \\ 803504 \\ \hline 8,4870100 \end{array}$$

Kümnendavude jagamine.

$$4425 : 10 = 442,5.$$

$$0,15 : 100 = 0,0015.$$

$$\begin{array}{r} 0,004 : 16. \\ 0 \\ 0,00025. \\ 0 \\ 40 \\ 32 \\ \hline 80 \\ 80 \\ \hline " " \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,875 : 25 \\ 75 \\ 0,35 \\ 125 \\ 125 \\ \hline " " " \end{array}$$

Ülesanne № 406.

Kuidas toimetada kümnendavude korrutamist.

Selleks tuleb korvatada nii kui täisarvudega, aga korutisesse tuleb nimetu märki paremalt poolt korrva abil eraldada, kui mitu rammu on korru-
tatavaks ja korrutajaks korrva.

Ülesanne nr 407.

Mis nimeline tuleb kümnenomurd, kui kolme kohalist kümnenomurdu korrutades kahekohalisega?

Kümnenel muid tuleb niisugusel korral viiskohalised.

Ülesanne nr 408.

Tartust on Võljalasse Pirkasilla kaudu 99 verst.

Mitu km. on Tartust Võljalale.

$$1 \text{ verst} = 1066,8 \text{ m.}$$

I. Mitu km on 1 verst.

$$1066,8 \text{ m} : 1000 = \cancel{10668} 10668$$

II. Mitu km on Tartust Võljalale?

$$\begin{array}{r} 1,0668.99 \\ + \quad 96012 \\ \hline 105,6132. \end{array}$$

Vastus: Tartust on Võljalale 105,6132 km.

Ülesanne nr 409.

Käär kandub edasi 0,334 km. kiirusega sekundis. Kui suur on kääre edasikandumise kiirus 1 minutis? 1 tunnis? 0,75 tunnis.

Kümnendmurru jagamine täisarviga

$$\begin{array}{r} 2,014 : 25 \\ \underline{2} \\ 20 \\ \underline{200} \\ 140 \\ \underline{125} \\ 150 \\ \underline{150} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,123453 : 9 \\ \underline{0} \\ 12 \\ \underline{9} \\ 33 \\ \underline{27} \\ 64 \\ \underline{63} \\ 152 \\ \underline{9} \\ 63 \\ \underline{63} \\ 0 \end{array}$$

Pärruarvu jagamine kümnendmurruaga.

$$3 : 0,15 = 300 : 15$$

$$\begin{array}{r} 300 : 15 \\ \underline{30} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

Kümnendlarvu jagamine kümnendarvuga.

$$1,5 : 0,003 = 1500 : 3$$

$$\begin{array}{r} 1500 : 3 \\ \underline{15} \\ 0 \end{array}$$

Korrutamine.

$$\begin{array}{r} 4,4 \cdot 2,143 \\ 8542 \\ + 15001 \\ \hline 15,8582 \end{array}$$

Ülesanne № 716.

Kooli saal on 18,5 m. pikk, 12,56 m. lai ja 5,24 m. kõrge. Kui suur on saali ruumala?

$$\begin{array}{r} 18,5 \text{ m} \cdot 12,56 \text{ m} \\ 16280 \\ 10048 \\ 1256 \\ \hline 232360 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 232,36 \cdot 5,24 \\ 162652 \\ 46442 \\ 116180 \\ \hline 12245672 \text{ m}^3 \end{array}$$

Vastus: Kooli saali ruumala on $1224,5672 \text{ m}^3$.

Ülesanne №713

Ratas, mille läbimõõt $0,85$ meetrit, veeres teel $468,5$ korda ringi. Kui kaugele jõudis ratas?

i. Kui suur on ratta ümbermõõt?

$$\begin{array}{r} 0,85 \text{ m} \cdot 3,14 \\ \hline 1570 \\ 2512 \\ \hline 2,6690 \text{ m} \end{array}$$

ii. Kui kaugele jõudis ratas?

$$\begin{array}{r} 2,669 \text{ m} \cdot 468,5 \\ \hline 125349 \\ 21352 \\ 1614 \\ \hline 10676 \\ 1106,4265 \text{ m} \end{array}$$

Vastus: Ratas jõudis $1106,4265$ meetri kaugusele.

Ülesanne №718

Tagada!

$$\begin{array}{r} 75 : 10 \\ 70 \quad 7,5 \\ \hline 50 \\ 50 \\ \hline \text{" " " "} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 : 100 \\ 750 \quad 0,75 \\ \hline 700 \\ 500 \\ 500 \\ \hline \text{" " " "} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 : 1000 \\ 750 \quad 0,075 \\ \hline 7500 \\ 7000 \\ 5000 \\ 5000 \\ \hline \text{" " " " " " " "} \end{array}$$

$$4512,5 : 1000 = 4,512,5 \quad 0,15 : 10 = 0,015$$

$$4512,5 : 10000 = 0,45125 \quad 0,15 : 100 = 0,0015$$

$$0,15 : 1000 = 0,00015$$

Ülesanne № 719.

Kuudas toimetada täisarvu ja kümnendaru jagamist, kui jagajaks on 10, 100, 1000... jne.

Sis tuleb koma tõsta paremale poole niimitme koha võrra, kui mitu nulli on jagajas.

Ülesanne № 720.

1 km. = 468,69 sülde. Mitu sülde on 1 km.?

1 dm. ? 1 m. ?

I. Mitu sülde on 1 km. ?

$$\begin{array}{r}
 468,69 \text{ s.} : 10 \\
 \underline{40} \\
 68 \\
 \underline{60} \\
 86 \\
 \underline{80} \\
 69 \\
 \underline{60} \\
 90 \\
 \underline{90} \\
 00 \\
 \text{" " }
 \end{array}$$

II. Mitu sülda on 1 dkm.?

$$\begin{array}{r}
 468 : 1 \\
 \hline
 400 \\
 686 \\
 600 \\
 \hline
 869 \\
 800 \\
 \hline
 690 \\
 600 \\
 \hline
 900 \\
 900 \\
 \hline
 \text{" " " "}
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 468,69 \text{ s.} : 100 \\
 \hline
 4,6869
 \end{array}$$

III. Mitu sülda on 1 m.?

$$\begin{array}{r}
 468,69 \text{ s.} : 1000 \\
 \hline
 4686 \\
 4000 \\
 \hline
 6869 \\
 6000 \\
 \hline
 8690 \\
 8000 \\
 \hline
 6900 \\
 6000 \\
 \hline
 9000 \\
 9000 \\
 \hline
 \text{" " " "}
 \end{array}$$

Vastus: 1 km. on 46,869 sülda,
 1 dkm - 4,6869 sülda, 1 m -
 0,46869 sülda.

Ülesanne № 721.

1 ha. on 2196,8 ruutsülda. Mitu ruut-
 sülda on 1 aar? 1 ruutmeter?

I. Mitu ruutsülda on 1 aar?

$$2196,8 \text{ ruutsülda} : 100 = 21,968 \text{ ruut-} \\
 \text{sülda.}$$

